

การมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานีและจังหวัดนครนายก

Participation in Developing Agro-tourism Attractions of Local Government Organizations in Pathum Thani and Nakorn Nayok Provinces

Patcharin Jungprawate

Rajamangala University of Technology Thanyaburi

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานีและจังหวัดนครนายกครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานีและจังหวัดนครนายกที่จะพัฒนาไปสู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างยั่งยืน และเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานีและจังหวัดนครนายก จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้แทนองค์กรส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานีและจังหวัดนครนายกในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีการวางแผนพัฒนาปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ รักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว โฆษณาและประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว บริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว และการสำรวจและจัดทำข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับปานกลาง

2. การทดสอบสมมติฐานการศึกษา พบว่า ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานีและจังหวัดนครนายก ที่มีเพศ อายุและประสบการณ์ ที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรไม่แตกต่างกัน ส่วนผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานีและจังหวัดนครนายกที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมในการพัฒนา แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

Abstract

This study was conducted to examine participation in developing agro-tourism attractions of local government organizations in Pathum Thani and Nakorn Nayok provinces for develop to sustainable agro-tourism and to compare the participation of representatives from local government organizations in both provinces in developing agro-tourism attractions by gender, age, education, and work experience.

The results showed that

1. The representatives from local government organizations participated in developing agro-tourism attractions of local government organizations in Pathum Thani and Nakorn Nayok provinces as a whole at a medium level. When each aspect was considered, planning of development and maintenance was at a high level, followed by safety, advertisement and public relations, management, and survey and data collection at medium levels.

2. With regards to the hypothesis, the representatives from local government organizations in Pathum Thani and Nakorn Nayok provinces with different genders, ages, and experience had no different participation rates in developing agro-tourism attractions. The representatives with different level of education had different participation in developing agro-tourism attractions at the 0.05 level of significance.

Keywords : participation, developing agro-tourism attractions, local government organizations

บทนำ

ปัจจุบันการท่องเที่ยวมีรูปแบบกิจกรรมที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น นอกเหนือจากการผ่อนคลายความเครียดแล้ว ยังได้รับความรู้จากแหล่งท่องเที่ยว (Chatchakul, N., 2014) การท่องเที่ยวแนวนี้ส่วนใหญ่เป็นการท่องเที่ยวเพื่อศึกษาเรียนรู้ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ เป็นต้น จนในที่สุดได้นำมาสู่การปรับปรุงระบบการท่องเที่ยวและระบบการจัดการท่องเที่ยว โดยแสวงหาการท่องเที่ยวทางเลือกใหม่ (Alternative Tourism) เพื่อตอบสนองความต้องการและทดแทนการท่องเที่ยวแบบอนุรักษ์นิยมเดิม ดังนั้น คนในชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงต้องเข้ามามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว (Jittangwatana, B., 2005)

ภาคเกษตรกรรมมีความน่าสนใจอย่างยิ่งต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เพราะเป็นการนำทรัพยากรการเกษตรที่มีอยู่มาจัดเป็นการท่องเที่ยวรูปแบบต่างๆ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เกิดความสนใจและเดินทางมาเยือน ซึ่งเป็นการขยายเส้นทางการท่องเที่ยวและกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น จึงเกิดการท่องเที่ยวในลักษณะทัวร์เกษตร เกษตรสัญจรหรือการท่องเที่ยวในพื้นที่เกษตรกรรม หรือการท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agro Tourism) (Choibamroong, T., 2010)

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจึงได้มีนโยบายส่งเสริมให้ทุกจังหวัดจัดให้มีการท่องเที่ยวเชิงเกษตรขึ้น โดยยึดแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อเพิ่มคุณค่าและมูลค่า (Value Added) ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ยั่งยืน และได้วางนโยบายหลักในการส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยดำเนินการด้านการตลาด การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีมาตรฐาน และมีคุณค่าต่อการท่องเที่ยว การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการให้มีมาตรฐานและเป็นสิ่งที่พอใจของนักท่องเที่ยว และขยายแหล่งท่องเที่ยวให้กระจายไปในท้องถิ่น (Warakunwit, S., 2003)

จังหวัดปทุมธานีและจังหวัดนครนายกเป็นแหล่งเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจสำคัญหลายชนิดจึงมีการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อเผยแพร่ความรู้แก่นักท่องเที่ยวและผู้สนใจจังหวัดปทุมธานีมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่น่าสนใจเที่ยวชมหลากหลาย อาทิ กิจกรรมทางการเกษตรสวนกล้วยไม้ไร่นาสวนผสม สวนแก้วมังกรที่ใหญ่ที่สุด สวนบัว ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงพร้อมกับเที่ยวชมศูนย์วิชาการเกษตรของมูลนิธิชัยพัฒนา พิพิธภัณฑ์การเกษตรเฉลิมพระเกียรติ สวนสมุนไพร และหนึ่งในคนไทยผู้บุกเบิกข้าวล้มตอซัง และท่องเที่ยวอันเขียวชอุ่มในฤดูกาลทำนาด้วยความสดชื่นของธรรมชาติใกล้ชุมชนเมือง แวะซื้อและเลือกชมสินค้าแปรรูปของกลุ่มแม่บ้าน เช่น ขนมไทย ไข่เค็ม ผลไม้แช่อิ่ม

ส่วนจังหวัดนครนายกมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรหลายแห่งที่น่าสนใจ อาทิ หมู่บ้านไม้ดอกไม้ประดับคลอง 15 ตำบลบางปลากรด อำเภอองครักษ์ หมู่บ้านผลิตบอนสี ตำบลโพธิ์แท่น อำเภอองครักษ์ สวนดอกไม้หลากหลาย ตำบลเขาพระ อำเภอเมืองสวนวังทิพย์ 67/3 หมู่ 2 ตำบลเขาพระ อำเภอเมือง (ปลูกไม้ดอกตาหลากหลายและชิงแดง) กลุ่ม ไอ พี เอ็ม ตำบลสาริกา อำเภอเมือง (บริเวณแก่งสามชั้น) ผลิตภัณฑ์แปรรูปผลิตผลด้านการเกษตรกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร บ้านดงโชคดี 1/1 หมู่ 1 ตำบลสาริกา อำเภอเมือง มีผลิตผลมะพร้าว ส้มโอ เงาะ ขนุน มะม่วง ลองกอง และจำหน่ายพันธุ์ไม้ต่างๆ สวนมะพร้าวหวาน-มะยงชิด อำเภอเมือง ผลิตผลไม้ช่วงเดือนกุมภาพันธ์-เดือนมีนาคม เช่น สวนนพรัตน์ สวนบุญล้อม สวนคุณจรรยา สวนแม่อนงค์ สวนศรียา สวนมะไฟผู้ใหญ่ฯ ฉันท ขยันงาน 67 หมู่ 5 ตำบลเกาะหวาย อำเภอปากพลี สวนละอองฟ้า ตำบลเขาพระ อำเภอเมือง เป็นสวนทุเรียนนานาพันธุ์ ซึ่งมีผลผลิตช่วงเดือนเมษายน-เดือนพฤษภาคม

ในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวแต่ละสถานที่นั้น จะต้องมียุทธศาสตร์ประกอบหลายส่วน อาทิ ประชาชนในท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐและเอกชน เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวให้มีความยั่งยืน ซึ่งผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนในท้องถิ่น จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในท้องถิ่นให้มีศักยภาพ

จากปัญหาและความสำคัญของการท่องเที่ยว โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี และจังหวัดนครนายก เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข และเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ยังนำผลการวิจัยมาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการจัดบริการทางวิชาการได้ตรงตามความต้องการของท้องถิ่น

การทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยทำการศึกษาเนื้อหา แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และแนวคิดเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แนวคิดเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวสำหรับทำกิจกรรมของมนุษย์ให้ ได้สัมผัสกับกิจกรรมหรือนันทนาการในสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวกับการเกษตร หรือเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีรูปแบบ การท่องเที่ยวที่ใช้เวลาในฟาร์ม (Sznajder et al., 2009) คำว่า “แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร” ในความหมาย ทางวิชาการ จะมีความหมายถึงแหล่งท่องเที่ยวที่มีกิจกรรมการท่องเที่ยว การพักผ่อนทุกรูปแบบที่เกี่ยวข้อง กับการเกษตร การเลี้ยงสัตว์ การผลิตอาหาร หรือเป็นแหล่งทำกิจกรรมที่ครอบคลุมทั้งทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม และศาสนาของเกษตรกรและชุมชนชนบท นอกจากนี้ มีการแบ่งประเภทของแหล่งท่องเที่ยว ตามลักษณะเจ้าของกิจการและการบริหารจัดการ สามารถแบ่งได้ 7 ประเภท คือ 1) โครงการตาม พระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระบรมวงศานุวงศ์ 2) บริหารจัดการโดยภาครัฐ 3) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 4) องค์กรเอกชน 5) บริษัทเอกชน 6) วิสาหกิจชุมชน 7) บุคคลทั่วไป (Thailand Institute of Scientific and Technological Research, 1999) ทั้งนี้อาจมีการจัดตั้ง บริหาร และจัดการท่องเที่ยวร่วมกันระหว่างชุมชนและองค์กรภาครัฐหรือเอกชน

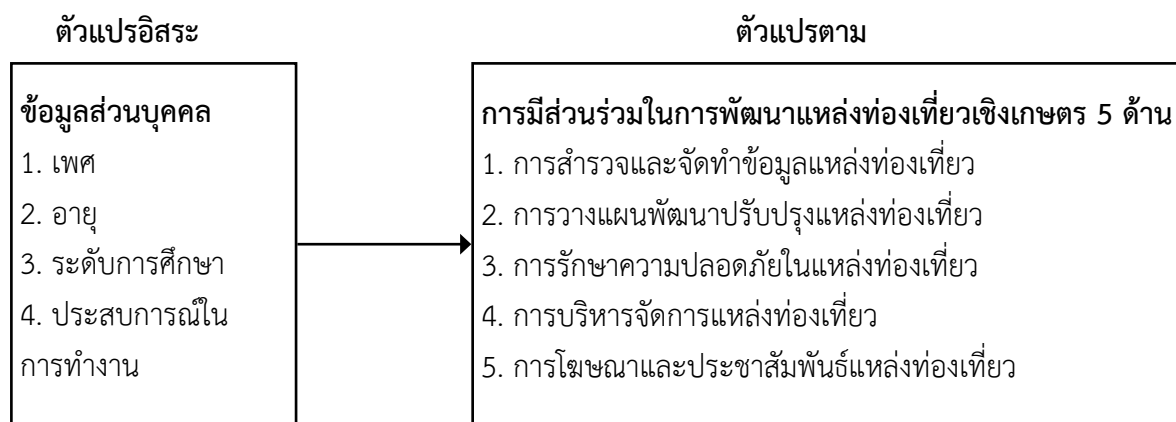
แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม หมายถึง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการ ตั้งแต่ขั้นตอน เริ่มต้น ได้แก่ การวางแผนการดำเนินงาน การตัดสินใจให้เป็นไปตามความต้องการ ตลอดจนการติดตาม ประเมินผล การแบ่งปันผลประโยชน์ โดยประโยชน์ที่เกิดขึ้นจะกลับคืนสู่ชุมชนโดยตรง ซึ่งเป็นความต้องการ ให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ทั้งการวางแผนเป้าหมาย การตัดสินใจ การดำเนินกิจกรรม การรับ ผลประโยชน์อย่างเท่าเทียมกันและการประเมินผล โดยประชาชนจะต้องมีอิสระ เต็มใจในการมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นการกระตุ้นให้ประชาชนเป็นผู้พัฒนาหรือเปลี่ยนแปลง โดยรับรู้ทุกขั้นตอนและรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของ กระบวนการ ซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จในการพัฒนา อีกทั้งเป็นการฝึกฝนและพัฒนาคน ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นที่ สำคัญของสังคมให้สามารถยืนหยัดได้ด้วยตนเองในที่สุด (Choibamroong, T., 2009) ดังเช่นการมีส่วนร่วม ในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่มีการดำเนินการในลักษณะเป็นการดำเนินการร่วมกัน มีกิจกรรม การท่องเที่ยวตามชุมชนหรือหมู่บ้านเกษตรกร ซึ่งเกษตรกรในชุมชน ร่วมกันจัดตั้ง บริหาร และจัดการ ท่องเที่ยว โดยกรมส่งเสริมการเกษตรให้ความร่วมมือสนับสนุนในการจัดทำโครงสร้างทางกายภาพ การจัดภูมิทัศน์ การให้แนวความคิดในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับพื้นที่และความสามารถ ของเกษตรกรในชุมชน

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การพัฒนาการท่องเที่ยวแม้จะเป็นหน้าที่ของหน่วย งานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาหรือการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย แต่ในการส่งเสริมให้การพัฒนาประสบผลสำเร็จได้นั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องให้ความสำคัญ ในการส่งเสริมการท่องเที่ยว บริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวให้อยู่ในสภาพที่ดี ให้บริการที่มีคุณภาพและ พัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวโดยความร่วมมือของภาคธุรกิจชุมชน เพื่อร่วมกันอนุรักษ์ทรัพยากร การท่องเที่ยว อีกทั้งการรักษาสภาพแวดล้อมไม่ให้เสื่อมโทรม มีธรรมชาติที่สวยงาม รักษาวัฒนธรรมและ อัตลักษณ์ประจำถิ่นให้คงอยู่เพื่อเป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาเยือน จึงเป็นการสร้างงานสร้าง รายได้แก่คนในพื้นที่ ซึ่งการขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างยั่งยืนเพื่อการท่องเที่ยวของไทย ต้องดำเนินการโดย การสร้างบทบาทการมีส่วนร่วมของภาคีทุกระดับ โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นภาคีหลัก ในการดำเนินงานในระดับพื้นที่มีภาคประชาสังคม มีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวในท้องถิ่นของ ตนเอง โดยภาคีที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชนและประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติ รับผลประโยชน์

ประเมินผลและทบทวนแผนและกิจกรรม เพื่อให้บรรลุสู่เป้าหมายและตอบสนองความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง ส่งเสริมให้เกิดเครือข่ายเพื่อสร้างกลไกการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยวสู่ความยั่งยืนอย่างเป็นระบบ ก่อให้เกิดการพึ่งพาช่วยเหลือกัน ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาการทำงานในระยะยาวต่อไป (Choibamroong, T., 2009)

แนวคิดเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างศักยภาพการพัฒนาการท่องเที่ยวสู่ความยั่งยืน ซึ่งบทบาทหน้าที่ในด้านการจัดการการท่องเที่ยวแตกต่างกันไปตามสภาพพื้นที่และศักยภาพของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งได้รับการถ่ายโอนภารกิจ “การส่งเสริมการท่องเที่ยว” ในระดับท้องถิ่น โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นวางแผนการท่องเที่ยว การปรับปรุง ดูแล บำรุงรักษาสถานที่ท่องเที่ยว จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์พระราชบัญญัติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ.2522 กำหนดให้มีผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการในทุกระดับ อีกทั้งพระราชบัญญัตินโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ.2551 ได้กำหนดให้ตัวแทนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมเป็นคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงเป็นกลไกสำคัญในการประสานงานกับองค์กรหรือหน่วยงานอื่นๆ ในระดับต่างๆ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเนื่องจากเป็นผู้ดูแลฐานทรัพยากร การท่องเที่ยวและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการท่องเที่ยว

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี และจังหวัดนครนายกที่จะพัฒนาไปสู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างยั่งยืน
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานีจังหวัดนครนายก จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

สมมติฐานของการวิจัย

ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรแตกต่างกัน

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทำให้ทราบระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี และจังหวัดนครนายก
2. สามารถนำผลการศึกษาที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข และเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
3. นำผลการวิจัยมาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการจัดบริการทางวิชาการได้ตรงตามความต้องการของท้องถิ่น

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ใช้รูปแบบการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการวิจัย และรายละเอียด ดังนี้

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้แทนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานีและจังหวัดนครนายก ได้แก่ ปลัดอบต. และสมาชิกอบต.

กลุ่มตัวอย่าง (Sample) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ผู้แทนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานีและจังหวัดนครนายก ได้แก่ ปลัดอบต. และสมาชิกอบต. ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบไปด้วยจังหวัดปทุมธานี จำนวน 52 ราย และจังหวัดนครนายก จำนวน 40 ราย รวมทั้งสิ้น 92 ราย ดังนี้

จังหวัดปทุมธานี

- อบต.บึงขำอ้อ	จำนวน 13 ราย
- อบต.บึงบอน	จำนวน 15 ราย
- อบต.บึงบา	จำนวน 12 ราย
- อบต.บึงกาสาม	จำนวน 12 ราย

จังหวัดนครนายก

- อบต.พระอาจารย์	จำนวน 12 ราย
- อบต.หินตั้ง	จำนวน 10 ราย
- อบต.หนองแสง	จำนวน 8 ราย
- อบต.คลองใหญ่	จำนวน 10 ราย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าข้อมูล ตำรา และงานวิจัยต่างๆ จากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. การสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ศึกษามาใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานีและจังหวัดนครนายก โดยใช้ขอบเขตการศึกษา ได้แก่ การสำรวจและจัดทำข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว การวางแผนพัฒนาปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว การรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว และการโฆษณาและประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว

โดยแบบสอบถามทั้งหมดในส่วนนี้มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคิร์ท (Rating Scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบตรงกับความคิดเห็นในระดับใดระดับหนึ่ง ในการวิเคราะห์ข้อมูลจะทำการให้คะแนนตามระดับโดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ถ้าตอบ มากที่สุด	ให้คะแนน 5 คะแนน
ถ้าตอบ มาก	ให้คะแนน 4 คะแนน
ถ้าตอบ ปานกลาง	ให้คะแนน 3 คะแนน
ถ้าตอบ น้อย	ให้คะแนน 2 คะแนน
ถ้าตอบ น้อยที่สุด	ให้คะแนน 1 คะแนน

สำหรับการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยน้ำหนักอันมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วน สามารถแบ่งออกเป็น 5 ระดับ (Best, 1997, p. 190) ดังนี้

4.50–5.00	หมายถึง	มีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร มากที่สุด
3.50–4.49	หมายถึง	มีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร มาก
2.50–3.49	หมายถึง	มีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ปานกลาง
1.50–2.49	หมายถึง	มีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร น้อย
1.00–1.49	หมายถึง	มีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร น้อยที่สุด

การตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแก้ไข จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและภาษา ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยและปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมโดยหาดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับจุดประสงค์ (Index of Item–Objective Congruence: IOC) ซึ่งทำเป็นแบบสำรวจให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาข้อความแต่ละข้อในเครื่องมือวัด แล้วนำกลับมาปรับปรุง นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha–Coefficient) ของครอนบาช (Cronbach, cited in Krannasoot, 1985, p.42)

นำแบบสอบถามที่ได้มาทำการลงรหัส และคำนวณหาค่า Alpha ด้วยคำสั่งในคอมพิวเตอร์ หากมีค่ามากกว่า 0.70 ถือว่าแบบสอบถามมีความเชื่อถือได้ และหากพบข้อบกพร่องในขั้นตอนใด ผู้วิจัยจะนำไปปรับปรุงแก้ไขจนผ่านทุกขั้นตอน ซึ่งค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่ได้ คือ 0.973 ถือว่าแบบสอบถามนี้มีความน่าเชื่อถือสามารถนำไปเก็บข้อมูลจริงต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา การวิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะทางประชากรพื้นฐาน เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง และระดับการมีส่วนร่วม

2. การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน โดยใช้สถิติทดสอบ คือ การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม (Independent Sample: T-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance: F-test) การเปรียบเทียบรายคู่โดยใช้วิธีการ LSD เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี และจังหวัดนครนายก จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น เป็นการศึกษาข้อมูลทั่วไปของตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือตัวแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 92 คน เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง มีอายุระหว่าง 41-50 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี และมีประสบการณ์ในการทำงาน 11-20 ปี

2. ผู้ตอบแบบสอบถามมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานีและจังหวัดนครนายกในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.39 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.74 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ส่วนใหญ่วางแผนพัฒนาปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.53 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.74 ส่วนในระดับปานกลางมี 4 ด้าน ได้แก่ รักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ย 3.40 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.69 โฆษณาและประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ย 3.38 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.81 บริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ย 3.33 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.72 และสำรวจและจัดทำข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ย 3.29 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.76

3. การทดสอบสมมติฐาน

3.1) ระดับมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานีจังหวัดนครนายก จำแนกตามเพศไม่แตกต่างกัน

3.2) ระดับมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานีจังหวัดนครนายก จำแนกตามอายุไม่แตกต่างกัน

3.3) ระดับมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานีจังหวัดนครนายก จำแนกตามระดับการศึกษาที่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

3.4) ผลต่างของระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานีจังหวัดนครนายก จำแนกตามระดับการศึกษาที่ได้จากการทดสอบด้วยวิธี Fisher's Least Significant Difference (LSD) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาในประถมศึกษา มีระดับความคิดเห็นสูงกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น/ปวช. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น /ปวช. มีระดับความคิดเห็นสูงกว่าผู้ตอบแบบสอบถามการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย /ปวส. การศึกษาในระดับปริญญาตรี และการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี

3.5) ระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานีจังหวัดนครนายก จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานไม่แตกต่างกัน

การอภิปรายผล

1. ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรจังหวัดปทุมธานีและจังหวัดนครนายกในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกับงานวิจัยของพระมหาทองมา ใบทับทิม (Baitubtim, P. T., 2007) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างยั่งยืน กรณีศึกษา: คลองมหาสวัสดิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดนครปฐม ผลการศึกษาพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างยั่งยืน อยู่ในระดับปานกลาง งานวิจัยของณัฐณิชา หมื่นหนู (Muennhu, N., 2012) ที่พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และงานวิจัยอรรวรรณ เกิดจันทร์ (Kerdjan, O., 2014) ที่พบว่าผู้นำชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศป่าชายเลนคลองโคกในระดับปานกลาง ทั้งนี้ เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานีและจังหวัดนครนายกยังไม่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง เนื่องจากขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ ดังข้อเสนอแนะของผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งในจังหวัดปทุมธานีและจังหวัดนครนายกพบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ยังขาดงบประมาณสนับสนุนการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรจากภาครัฐซึ่งการสนับสนุนงบประมาณให้กับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่จะใช้ในด้านสิ่งก่อสร้างและสาธารณูปโภค ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทศพล ถาวร (Thawonr, T., 2011) ที่พบว่า มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาช่วยสนับสนุนหรือส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร แต่ก็ยังไม่เข้ามารับผิดชอบหรือสนับสนุนการดำเนินงานอย่างจริงจังและเป็นรูปธรรม อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของบุญพา เกื้อทอง (Kuethong, B., 2010) ที่พบว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงมีงบประมาณในการบริหารงานจำนวนมาก แต่นำงบประมาณมาใช้ในการประชาสัมพันธ์น้อย งบประมาณส่วนใหญ่ใช้ในการพัฒนาสาธารณูปโภคเพื่อความปลอดภัย ให้เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว เช่นเดียวกับงานวิจัยของวัฒนา มโนรัตน์ (Manorat, W., 2009) ที่พบว่า การจัดการการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของชุมชนบ้านฝั่มด อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ยังขาดงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานท้องถิ่นและส่วนกลาง และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอรณภัทร ณรงค์ชัย (Narongchai, O., 2010) ที่พบว่า ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบลบุเปือย อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี ด้านงบประมาณในการจัดการท่องเที่ยว พบว่า ส่วนใหญ่มีแหล่งหมุนเวียนในชุมชนแต่ยังไม่เพียงพอต้องหาแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำให้แก่เกษตรกร เพราะงบประมาณที่ทาง อบต. สนับสนุนมีไม่เพียงพอต่อความต้องการของชุมชน ยุทธศาสตร์ด้านวัสดุ และอุปกรณ์ ทางองค์การบริหารส่วนตำบลบุเปือย ได้ส่งเสริมด้านวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตปุ๋ยชีวภาพอัดเม็ด แต่ยังไม่ได้ให้การช่วยเหลือในเรื่องการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรจังหวัดปทุมธานีและจังหวัดนครนายกมีการวางแผนพัฒนาปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพจนารถ กริ่งไกร (Krungkrai, P., 2002) ที่พบว่าผู้นำชุมชนมีส่วนร่วมคิดวางแผนทางการจัดการแหล่งท่องเที่ยวในระดับมาก เช่นเดียวกับงานวิจัยของอรรวรรณ เกิดจันทร์ (Kerdjan, O., 2014) ที่พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับมาก ในการกำหนดแผนงานจัดกิจกรรมที่ช่วยให้คนในชุมชนท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยว อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของมธุรา สวนศรี (Suansri, M., 2016)

ที่พบว่า ผู้นำชุมชนและตัวแทนจากองค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้งได้เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน โดยรวมตัวกันทำกิจกรรมระหว่างผู้นำชุมชน กลุ่ม องค์กร และประชาชนในพื้นที่ ทั้งในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่นจัดตั้งเป็นศูนย์การเรียนรู้ชุมชน และสอดคล้องกับงานวิจัยของพงศพิชาญ สุอังคะวาทีน (Su-Angkawatin, P., 2015) ที่ได้เสนอแนะว่ากิจกรรมการท่องเที่ยว ควรเปิดโอกาสให้สถานศึกษาเข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

2. ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีเพศ อายุ และประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรจังหวัดปทุมธานีและจังหวัดนครนายกไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการสำรวจพื้นที่และการจัดการเพื่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างจริงจังและเป็นรูปธรรม เนื่องจากการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมของประชาชนในชุมชนนั้น ต้องอาศัยความพร้อมขององค์การในการเป็นแกนนำหลัก และมีโอกาสสร้างความเข้าใจและความร่วมมือจากชุมชน จึงเป็นเหตุที่ทำให้ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันไม่มีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุธีญา พรหมมาก (Prommak, S., 2011) ที่พบว่าภาวะผู้นำ ได้แก่ การสร้างบารมี การคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล การกระตุ้นการใช้ปัญญา และการสร้างแรงบันดาลใจ มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง ข้อเสนอแนะจากการวิจัย องค์การบริหารส่วนตำบลเขาชัยสน ต้องเร่งสร้างความเข้าใจกับภาคประชาชนในพื้นที่เพื่อให้เกิดความเข้มแข็ง รู้ถึงสิทธิ และกระบวนการ การเข้ามามีส่วนร่วม จัดให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างฝ่ายบริหารกับประชาชน เพิ่มการประชาสัมพันธ์โครงการกิจกรรมต่างๆ ให้ประชาชนได้ทราบอย่างทั่วถึง เพิ่มช่องทางการเข้ามามีส่วนร่วมให้มากขึ้น และยังมีงานวิจัยที่พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวไม่แตกต่างกัน งานวิจัยของพระมหาทองมา ไบทัตทิมา (Baitubtim, P. T., 2007) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างยั่งยืนไม่แตกต่างกัน และงานวิจัยของสุธาทิพย์ เข็มน้อย (Khemnoi, S., 2011) ที่พบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เพศ และอายุ ไม่แตกต่างกัน

3. ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรจังหวัดปทุมธานีและจังหวัดนครนายกที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาทองมา ไบทัตทิมา (Baitubtim, P. T., 2007) ที่พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างยั่งยืน กรณีศึกษาคลองมหาสวัสดิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดนครปฐม กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างยั่งยืนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 งานวิจัยของกุลจิรา เสาวลักษณ์จินดา (Saowalakjinda, K., 2012) ที่พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวแตกต่างกัน งานวิจัยของกนิษฐิกา สอกกลาง (Sokklang, K., 2013) ที่พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบ้านธารปราสาท อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของรัฐ กันภัย (Kunphai, R., 2014) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่นด้านการท่องเที่ยว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและประสานงานกับคนในชุมชนเพื่อสร้างความร่วมมือในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยผู้แทนองค์กรควรเป็นแกนนำหลักของชุมชนในการวางแผนและนโยบายการสำรวจจัดทำข้อมูลทรัพยากรในท้องถิ่นเพื่อนำมาพัฒนาชุมชนด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้เกิดประสิทธิภาพ

2. องค์กรบริหารส่วนตำบลควรให้การสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและจัดระบบการให้บริการสาธารณะ เช่น จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง การส่งเสริมฝึกอบรมเพื่อประกอบอาชีพต่าง ๆ การบำรุงดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นการจัดระบบโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภครวมทั้ง จัดระบบการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวร่วมกับชุมชนหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานต่างๆ

3. หน่วยงานรัฐควรให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้ชุมชนได้เข้ามามีบทบาทในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรโดยสนับสนุนงบประมาณและสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนเพื่อพัฒนาพัฒนาองค์ความรู้และการมีส่วนร่วมด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดและควรให้การสนับสนุนการปฏิบัติการกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4. ควรมีการประชาสัมพันธ์หรือการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมกับการท่องเที่ยวเพื่อรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบเผยแพร่ข้อมูลทางสื่อต่าง ๆ เพื่อให้ชุมชนเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางและเป็นการส่งเสริมการตลาดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อให้มีนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยว

5. ควรจัดตั้งองค์กรและมีคณะทำงานรับผิดชอบโดยตรงมาบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้แทนชุมชน

2. ควรศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อที่จะสามารถนำไปเป็นกรณีศึกษาของชุมชนอื่นได้

3. ควรศึกษาเกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อเป็นการสร้างจุดขายให้ชุมชน

Reference

- Baitubtim, Phramaha Thongma. (2007). **Community Participation in Sustainable Agro-tourism Management: A Case Study of Mahasawad Canal, Buddhamongton District Nakornpathom Province**. Master Thesis in Resource and Environment Policy and Management, Bangkok: Krirk University.
- Best, J. W. (1977). **Research in Education**. 3rd ed. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice Hall, Inc.
- Chatchakul, Nisa. (2014). **Tourism Industry**. 6th ed. Bangkok: Chulalongkorn University Press.
- Choibamroong, Therdchai. (2009). **Agricultural Resources Research for Sustainable Agro-tourism: A Case Study of Surat Thani, Thailand**. Bangkok: The Thailand Research Fund.
- Choibamroong, Therdchai. (2010). **On Roles of the Local Administrations of Thailand in Developing Tourism under the Economic Sufficiency Theory**. Bangkok: King Prajadhipok's Institute.
- Jittangwatana, Boonlert. (2005). **Sustainable Tourism Development**. Bangkok: Press & Design.
- Kerdjan, Orawan. (2014). **The Participation of Local Community in Eco-Tourism Management at Klongkon Mangrove Forest in Samutsongkhram Province**. Master Thesis in Tourism Management, Dhurakij Pundit University.
- Khemnoi, Suthatip. (2011). **Factors Affecting Participation in The Management of Sustainable Tourism A Case Study of Banglung Market, Amphoe Banglen, Nakhon Pathom Province**. Independent Study Report in Public and Private Management, Silpakorn University.
- Krannasoot, Prakong. (1985). **Statistic for Behavioral Science Research**. Bangkok: Dr.Srisanga.
- Krungkrai, Photchanart. (2002). **Participation of Tambon Administration Organization and Community in Ecotourism and Cultural Management: A Case Study of Tambon Pong Ngam, Amphoe Mae Sai Changwat Chiang Rai**. Independent Study Report in Man and Environmental Management, Chiang Mai University.
- Kuethong, Boonpha. (2010). **The Role on Promoting Tourism of Phatthalung Province Administrative Organization**. Master Thesis in Political Science, Burapha University.
- Kunphai, Radh. (2014). People Participation in Local Development Tourism of Cha-Am Municipality, Cha-Am District, Petchaburi Province. *Manusat Paritat: Journal of Humanities*, 10(1), 31-45.
- Manorat, Wattana. (2009). **Agro-Tourism Management A Case Study Ban Pheemod Community, Amphoe Bangbal, Phranakkon Si Ayutthaya Province**. Independent Study Report in Social Sciences for Development, Phranakkon Si Ayutthaya Rajabhat University.

- Muennhu, Natthanicha. (2012). Community Participation in Sustainable Tourism Development; A Case of Subdistrict Municipality Thaleno and Subdistrict Municipality Phanangtung Khuankanun District, Pattalung Province. *Stamford Journal*, 4(2), 48–52.
- Narongchai, Onnaphat. (2010). **Strategy for Agro-tourism Promotion of Bupuai Sub-district Administrative Organization, Nam Yuen District, Ubon Ratchathani Province**. Independent Study Report, M.P.A. in Local Government, Khon Kaen University.
- Prommak, Suteeya. (2011). The Effect Of Leadership On The Participation in Tourism Development of the Khaochaison Tambon Administration Organization, Phattalung Province. *Academic Service Journal*, 22(3), 30–43.
- Saowalakjinda, Kuljira. (2012). **Community Participation in Management of Tourist Attractions: A Case Study of In Buri District, Sing Buri Province**. Independent Study Report, M.B.A. in General Management, Rajamangala University of Technology Thanyaburi.
- Sokklang, Kanittika. (2013). **Community's Participation of Tharnprasarth Nonsung Nakornratchasima**. Independent Study Report, M.B.A, Rajamangala University of Technology Isan.
- Su-Angkawatin, Phongpichan. (2015). The Development Guidelines for Destination Attraction and Tourism Activities of Li Jiang, The Celestial Dragon Village in Suphanburi Province. *Journal of Thai Hospitality & Tourism*, 10(1), 59–70.
- Suansri, Matura. (2016). The Development Guidance and Tourism Promotion Effect to Bangnamphung Floating Market, Samut Prakan Province's Uniqueness. *Journal of Cultural Approach*, 17(31), 41–55.
- Sznajder, M. et al. (2009). **Agritourism**. Massachusetts: Cabi.
- Thailand Institute of Scientific and Technological Research. (1999). **Preliminary Report on Study of Development Guidelines and Management Agro-Tourism present to Tourism Authority of Thailand**. Bangkok: Thailand Institute of Scientific and Technological Research.
- Thawonr, Thodsaponl. (2011). **Potentials for Agrotourism Development in Pang-Bong Village Community, Thepsadej Sub-district, Doi Saket District, Chiang Mai Province**. Independent Study Report, M.S. in Agricultural Extension. Chiang Mai: Chiang Mai University.
- Warakunwit, Saranya. (2003). **Orientation to Tourism Industry**. Bangkok: FuengFha Printing.